

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในการใช้ห้องสมุดเพื่อประโยชน์ในการเรียนสังคมศึกษาของนักศึกษาที่เรียนสังคมศึกษาเป็นวิชาเอกและวิชาโท ในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงของวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้อธิบายข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาประกอบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานเป็นลำดับขั้นดังนี้ คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงที่เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอกและวิชาโท โดยสร้างแบบสอบถามเป็น 3 แบบ คือ แบบเลือกตอบ (Multiple Choice) แบบปลายเปิด (Open - end) และแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยอาศัยแนวการสร้างจากหนังสือและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนแรกเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของห้องสมุด ตอนที่ 3 เป็นบริการและกิจกรรมของห้องสมุดวิทยาลัยครู เช่น ความรู้เกี่ยวกับวิธีใช้ห้องสมุด วิธีการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนสังคมศึกษา และผลจากการค้นคว้าจากห้องสมุดประกอบการเรียนวิชาสังคมศึกษา ตอนที่ 4 เป็นการแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอแนะและปรับปรุงห้องสมุดเพื่อประโยชน์ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา

1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างไปทดลองกับนักศึกษาที่เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอกและวิชาโท 10 คน ในวิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อหาข้อบกพร่องและทำการแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่แท้จริง

1.3 สร้างแบบสำรวจห้องสมุดวิทยาลัย และสัมภาษณ์บรรณารักษ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของห้องสมุด การดำเนินงานของห้องสมุด วัสดุที่มีในห้องสมุด กิจกรรมและบริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุด จัดให้แก่ักศึกษาในวิทยาลัย

2. วิธีเลือกตัวอย่างประชากร

2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิทยาลัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 7 แห่ง เป็น วิทยาลัยครู สังกัดแผนกโรงเรียนฝึกหัดครู กองโรงเรียนฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวง ศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยครูเหล่านี้มีห้องสมุดเปิดบริการตลอดปีการศึกษา 2515 ดังรายชื่อต่อไปนี้

วิทยาลัยครูพระนคร

วิทยาลัยครูจันทเกษม

วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

วิทยาลัยครูสวนดุสิต

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

วิทยาลัยครูชนบุรี

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.2 ตัวอย่างประชากร ใช้นักศึกษาที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง วิชาศึกษาศาสตร์เป็นวิชาเอกและวิชาโท จำนวน 350 คน โดยสุ่มตัวอย่างไว้วิทยาลัยครู แห่งละ 50 คน จากนักศึกษาที่เรียนวิชาศึกษาศาสตร์เป็นวิชาเอก 25 คน และนักศึกษาที่เรียน วิชาศึกษาศาสตร์เป็นวิชาโท 25 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คือ จับสลากตามเลขที่ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศึกษาศาสตร์เป็นวิชา เอกและวิชาโทในบัญชีรายชื่อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สํารวจห้องสมุดวิทยาลัยครู เพื่อดูสภาพทั่ว ๆ ไปของห้องสมุด พร้อมทั้ง สัมภาษณ์บรรณารักษ์เกี่ยวกับวิธีดำเนินงานของห้องสมุด วัสดุที่มีในห้องสมุด กิจกรรมและบริการ ต่าง ๆ ที่ห้องสมุดวิทยาลัยครูจัดให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ เพื่อนำผลการสำรวจและการสัมภาษณ์ มาประกอบการวิจัย

3.2 ส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูที่เลือกไว้ พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูทราบ แล้วกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน แบบสอบถามที่ส่งให้แก่ นักศึกษาในวิทยาลัยครูแห่งละ 50 ชุด ใ้คืนมาครบ 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวน ผู้ตอบแบบสอบถาม

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิธีหาค่าร้อยละ คิดค่าตอบเป็นร้อยละของจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4.2 หาค่าเฉลี่ยของค่าตอบ โดยกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับตามวิธีของไลเกอร์ท (Likert)¹ กล่าวคือ กำหนดค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5
มาก	"	4
ปานกลาง	"	3
น้อย	"	2
น้อยที่สุด	"	1

จากการกำหนดค่าคะแนนดังกล่าว ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{f_1X_1 + f_2X_2 + \dots + f_5X_5}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย หรือ มัชฌิม เลขคณิต}$$

$$N = f = \text{จำนวนค่าตอบทั้งหมด}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่}$$

$$X = \text{คะแนนของ Code คือ}$$

$$X_1 = 5$$

$$X_2 = 4$$

$$X_3 = 3$$

$$X_4 = 2$$

$$X_5 = 1$$

¹ John W. Best, Research in Education (New Delhi: Prentice-Hall of India (PVT.), 1963), pp 164-165.

² ประคอง วรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 40.